

เพราะเหตุใด?

ผักตบชวาจึงได้มาอยู่เมืองไทย

คาทาลา

ผักตบชวาเข้ามาสู่ประเทศไทยครั้งแรก โดยสมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๕ แห่งบรมราชจักรีวงศ์ เสด็จประพาส เกาะชวาเมื่อปี พ.ศ.๒๔๓๙ ได้ทอดพระเนตรเห็น เจ้านายฝายหญิงของชวา ประดับดอกผักตบชวาที่ มุ่นมวยผม ทรงเห็นว่างามนัก จึงขอพันธุ์จากชวา เจ้าหน้าทีก็นำผักตบชวาทั้งรากทั้งโคนมาให้ ๓ ช่ง แถมน้ำในบ่อผักตบชวาอีก ๑๐ ปี๊บเพื่อเป็นน้ำเชื้อ กลัวว่าถ้านำมาปลูกในเมืองไทยอาจผิดน้ำทำให้ตายได้

สมเด็จพระนางเจ้าเสาวภาผ่องศรี พระบรมราชินีนาถ ได้เรียกนายทหารคนหนึ่งชื่อ ร.ท.โดด หม่อมมณี มาเป็นผู้รับผิดชอบในผักตบชวาเหล่านั้น โดยมีพระราชกระแสรับสั่งว่า ถ้าผักตบชวารอดตาย กลับเมืองไทยได้ จะปูนบำเหน็จให้อย่างหนัก

ร.ท.โดด หม่อมมณี จึงนำผักตบชวานั้น ทะนุถนอมกลับมาเมืองไทย พอเรือพระที่นั่งเทียบท่า ราชวรดิฐ ก็รีบนำผักตบชวาขึ้นรถม้ามาปลูกที่ พระราชวังพญาไท ใส่กระถางลายครามปลูกไว้ติดบติ แต่แรกนั้น ร.ท.โดด หม่อมมณี ใช้น้ำที่ใส่ปี๊บมาจาก

ชวาล้วนๆ เดือนเดียวเท่านั้น ผักตบชวาก็แน่น กระถาง เดือนต่อมาลองเปลี่ยนน้ำ ใช้น้ำในเมืองไทยแทน ผักตบชวาก็ยิ่งถูกกับน้ำไทย ขยายพืชพันธุ์ใหญ่โต ในระยะแรกๆ เจ้านายฝายในทั้งหลายตื่นตื่น กันมาก เข้ามาทูลขอผักตบชวาไปปลูกกันองค์ละหน่อ สองหน่อก็โปรดพระราชทานให้

หลังจากใส่กระถางจนเต็ม ร.ท.โดด หม่อมมณี ก็นำลงปลูกในบ่อพระราชวังพญาไท ผักตบชวาก็ ออกดอกงอกงาม เจ้านายที่เคยมาทูลขอก็ซึกเบือ เพราะนำไปปลูกเองก็ขยายพืชพันธุ์แจกได้มากมาย ไม่แพ้กัน ต้องโปรดให้ ร.ท.โดด หม่อมมณีนำผักตบชวา ลงปล่อยในแม่น้ำลำคลอง

ครั้งแรกปล่อยลงคลองสามเสน หลังพระราชวัง พญาไท ครั้งต่อมาปล่อยลงคลองเปรมประชากร ครั้งที่สาม โปรดให้ปล่อยลงคลองผดุงกรุงเกษม ผักตบชวาก็เลยเจริญแพร่หลายเต็มท้องน้ำไทยในทิววันนี้

ร.ท.โดด หม่อมมณี ได้รับพระราชทานยศ เป็น ร.อ.และได้รับพระราชทานเงิน ๓ ชั่ง เป็นบำเหน็จ รางวัล

อ้างอิง เก็บเล็กผสมน้อยฉบับสมบูรณ์ของพระพุทธวราญาณ อดีตเจ้าอาวาสวัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร